

Strategisk plan for kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet

2026 – 2029

Moss
kommune

Innhold

Innledning	2
Visjon	2
Hovedmål og delmål i kommunens overordnede planer.....	2
Satsingsområder i kultur, oppvekst og aktivitet	3
Attraktiv by med mangfoldige muligheter.....	4
Her er vi.....	4
Slik vil vi ha det.....	4
Slik gjør vi det	4
Trygg start og god oppvekst.....	4
Her er vi.....	5
Slik vil vi ha det.....	5
Slik gjør vi det	5
Utdanning og arbeid for alle	5
Her er vi.....	5
Slik vil vi ha det.....	6
Slik gjør vi det	6
Helhet og sammenheng for innbyggerne	6
Her er vi.....	6
Slik vil vi ha det.....	6
Slik gjør vi det	6

Innledning

Strategisk plan for kommunalområdet kultur, oppvekst, aktivitet (KOA) gir medarbeidere og innbyggere innblikk i kommunalområdets prioriteringer og mål de neste fire årene. Planen skal bidra til å løse samfunnsutfordringer som krever innsats ut over hva den enkelte enhet kan bære alene, og som vi må være sammen om for å lykkes.

Satsingene i strategiplanen for KOA er beskrevet under fire innsatsområder. Strategiske grep er beskrevet under overskriften «slik kommer vi dit». Konkrete tiltak utarbeides i enhetene, virksomhetene og avdelingene, og beskrives i kommunens økonomiplan.

Strategiplanen for kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet (KOA) er en temaplan. Den er forankret i Moss kommunes visjon, kommuneplanens samfunnsdel og delplan «Levekår og livskvalitet i et livsløpsperspektiv». Viktige kunnskapsgrunnlag er levekårsprofiler i Moss kommune og oppvekst- og folkehelseprofilen. En helhetlig revisjon av strategiplanen gjøres etter fire år.

Visjon

Mangfoldige Moss - skapende, varmere, grønnere

Moss skal være en mangfoldig kommune der variasjon i befolkning, kultur og næringsliv ses som en ressurs. En skapende kommune utvikler gode løsninger gjennom kreativitet, kultur og innovasjon. Et varmere Moss betyr at alle skal oppleve inkludering, trygghet og tilhørighet. Et grønnere Moss handler om å ta vare på naturen, redusere klimagassutslipp og sikre bærekraftig utvikling for framtidige generasjoner.

Hovedmål og delmål i kommunens overordnede planer

Kommuneplanens samfunnsdel beskriver bærekraftig utvikling innen områdene levekår og folkehelse - verdiskapning og kompetanse - klima og miljø. Planen har tre hovedmål:

- I Moss er alle inkludert og opplever tilhørighet, trygghet og mestring
- I Moss har vi et bærekraftig næringsliv med nyskaping og høy arbeidsdeltakelse for alle grupper av befolkningen
- I Moss tar vi ansvar for våre ressurser, vår natur og det globale klimaet slik at framtidens generasjoner kan ha minst like god livskvalitet som oss

Kommunedelplan Levekår og livskvalitet i et livsløpsperspektiv (LOLL) følger opp hovedmålet "I Moss er alle inkludert og opplever tilhørighet, trygghet og mestring" med delmål, strategier og tiltak. Barnekonvensjonen prinsipp om barnet beste er integrert i planverket, og sikrer at barnets beste er et grunnleggende hensyn i planlegging som berører barn.

Strategisk plan for kommunalområdet kultur, oppvekst og aktivitet (KOA) er utledet av i de to første delmålene i kommuneplanens samfunnsdel, og kommunedelplanen Levekår og livskvalitet i et livsløpsperspektiv (LOLL).

Satsingsområder i kultur, oppvekst og aktivitet

Moss er en attraktiv by å bo i. Samtidig har Moss folkehelse- og levekårsutfordringer. Utdanningsnivå, boforhold, arbeid og helse er geografisk ujevnt fordelt i kommunen, noe som gir ulikt utgangspunkt for mossingene. Universelle tjenester og tiltak, samt tidlig innsats er avgjørende for å lykkes.

Kommunalområdet kultur, oppvekst og aktivitet (KOA) rommer spennet fra universelle tjenester og tilbud i innbyggeres hverdag, til hjelpetiltak når enkeltpersoner strever. Tjenestene våre skal bidra til å sette innbyggerne i stand til å ta eierskap og mestre eget liv ved å gi så mye støtte som nødvendig og så lite som mulig. God folkehelse og livskvalitet er et overordnet mål, og det står sentralt i kommunalrådets oppdrag å fremme respekt, toleranse og demokratiforståelse. Kongstanken uttrykker kommunalrådets ambisjon:

Kultur, oppvekst og aktivitet skal i fellesskap bidra til deltakelse for alle, like muligheter og varig endring av årsakene til utenforskap.

Fire satsingsområder konkretiserer hvordan vi som ansatte i KOA skal bidra i og samarbeide, for at Moss er en attraktiv by som inviterer til fellesskap og deltakelse. En trygg start i livet og et dynamisk lag rundt hvert enkelt barn, bidrar til livsmestring. Vi tar kollektivt ansvar for at flest mulig kan leve selvstendige liv, og at barn og unge fullfører hele utdanningsløpet fra barnehage over i arbeid. Innbyggere med sammensatte behov opplever sammenheng og forutsigbarhet i møte med tjenestene.

Attraktiv by med mangfoldige muligheter

Moss er en levende kommune hvor kultur, idrett, aktivitet og frivillighet skaper engasjement og fellesskap. En nøkkel til god folkehelse er at alle innbyggere har like muligheter til å delta i aktiviteter og oppleve tilhørighet.

Her er vi

Moss er en attraktiv kommune, preget av kystbeliggenhet, herregårdslandskap og rike kultur- og naturverdier. Kommunens flotte og varierte naturlandskaper fremheves som en ressurs i folkehelsearbeidet og en arena for friluftsliv og annen egendrevet aktivitet. Jordbruksnæringen bidrar i en omfattende lokal matproduksjon. Et yrende kulturliv, aktive idrettsmiljøer og en sterk frivillig sektor skaper fellesskap, identitet og livskvalitet for mossinger. Det finnes mange arenaer for aktivitet, men ikke alle opplever at tilbudene er tilgjengelige eller inkluderende. Dette kan særlig gjelde innbyggere som møter økonomiske, språklige, sosiale eller funksjonsrelaterte barrierer for deltakelse. Deltakelse for alle uavhengig av økonomi, bakgrunn eller funksjonsevne må styrkes gjennom riktige tiltak og bedre samordning. Det er et behov for utbygging og forbedring av idretts og kulturanleggene i kommunen. Kulturens egenverdi som kilde til kreativitet, tilhørighet og samfunnsutvikling er anerkjent, men må løftes tydeligere i kommunens strategiske arbeid.

Slik vil vi ha det

Moss er en attraktiv kultur- og aktivitetsby som både tiltrekker besøkende og fremmer identitet og stolthet hos mossinger. Gode møteplasser i kommunens nærmiljøene skaper tilhørighet og kulturengasjement. Alle innbyggere har like muligheter til å delta, og informasjon om tilbud og støtteordninger er lett tilgjengelig og når alle grupper. Kommunen legger til rette for et kunst- og kulturliv som bidrar til næring, arbeidsplasser og god stedsutvikling.

Slik gjør vi det

- Barnehager og skoler har en tett dialog med kulturtilbydere og tar aktivt i bruk kommunens kultur- og idrettstilbud.
- Alle tjenester viderefremmer informasjon om kultur- og fritidstilbud og støtteordninger som kan bidra til økt deltakelse.
- Legger til rette for gode nærmiljøbetingelser som frivilligheten kan benytte for å skape lavterskel møteplasser.
- Styrker møteplasser og aktiviteter som fremmer inkludering, interkulturell forståelse og deltakelse på tvers av bakgrunn.
- Legger til rette for gode og forutsigbare rammer for aktivitet, idrett, kunst og kultur.

Trygg start og god oppvekst

Grunnlaget for livsmestring legges i starten av livet. God helse og trivsel bygges i hjemmet og i et inkluderende nærmiljø. Noen familier opplever utfordringer og det er viktig å få tilpasset hjelp tidlig for at familien skal være en del av fellesskapet.

Her er vi

De aller fleste barn og unge i Moss har det bra. Barnehager, skoler, fritidstilbud og nærmiljøer gir trygge rammer og kompetente voksne. Forebygging og tidlig innsats er etablert, men trenger en tydeligere felles retning og bedre samordning. Noen trenger tiltak for å kompensere for utilstrekkelig omsorg, sosial ulikhet og levekår. For mange barn opplever vold i hjemmet. De fleste barn og unge er fornøyd med livet sitt, men vi må fortsatt ha søkelyset på å øke trivsel og god psykisk helse hos unge. Nærmiljøene har potensial til å bli mer inkluderende og virke utjevne på ulikheter og levekårsutfordringer.

Slik vil vi ha det

Alle barn har en trygg start på livet og god oppvekst. Foreldre styrkes i å gi trygge rammer for utvikling av robuste barn som trives og er del av inkluderende nærmiljøer. Familier med utfordringer får tidlig, tilpasset og samordnet støtte, slik at barnet eller ungdommen kommer tilbake til fellesskapet. Alle møter likeverdige tjenester uavhengig av språk, økonomi eller bakgrunn.

Slik gjør vi det

- Alle tjenester skal bidra med foreldrestøtte som styrker livsmestring og fremmer robuste, trygge barn.
- Styrker og samordner tiltak i barnas første 1000 dager.
- Øker medarbeideres oppdager- og handlingskompetanse og kunnskapsmodellen Barnets behov i sentrum.
- Spisser helhetlig og målrettet tiltaksportefølje som støtter universelle tjenestene og barnas mulighet til å delta i fellesskapet.
- Sikrer at alle får likeverdige tjenester, uavhengig av språk, sosioøkonomiske forhold eller digital kompetanse.

Utdanning og arbeid for alle

Gode lærings- og utviklingsmuligheter og sammenhengende opplæringsløp som forbereder barn og unge for videre utdanning og arbeidsliv, er grunnlag for god folkehelse. Kompetanse og jobb gir trygghet, selvstendighet og mulighet til å oppleve tilhørighet til fellesskapet.

Her er vi

Barnehager og skoler holder høy kvalitet, og mange barn og unge opplever mestring. Samtidig ser vi at læringsutbyttet og gjennomføring varierer, og flere unge står utenfor arbeid. Sammenheng mellom barnehage, skole, kvalifisering og arbeidsliv bør styrkes. Vi har lyktes godt med bosetting og kvalifisering av flyktninger, samtidig er varig tilknytning til arbeidslivet en utfordring for noen. Å få flest mulig – særlig unge – ut i arbeid fremmer sosial bærekraft, og er avgjørende for at den enkelte selvstendig kan mestre eget liv.

Slik vil vi ha det

Barn og unge opplever læringsglede, gode overganger i hele utdanningsløpet og realiserer sitt utviklingspotensial. Flest mulig deltar i barnehage, fullfører og består videregående opplæring og gjennomfører kvalifiseringsløp som gir permanent tilknytning til arbeidslivet. Samarbeid med arbeidsgivere sikrer varige jobber og livslang læring.

Slik gjør vi det

- Barnehagene jobber systematisk med språk, begreper og fysisk aktivitet som sikrer sammenheng mellom barnehagen og skolens begynneropplæring og satsing på grunnleggende ferdigheter.
- Styrker inkluderende læringsmiljø og trygg voksenledelse, i både barnehage og skole.
- Alle tjenester tar aktivt ansvar for å motivere til nærvær og oppmøte i alle deler av livet.
- Setter inn tiltak tidlig for ungdom som trenger støtte for å komme i arbeid eller utdanning.
- Samarbeider med næringslivet og skaper bærekraftige løsninger som gir varige jobber tilpasset kompetanse og livssituasjonen.

Helhet og sammenheng for innbyggerne

I møte med innbyggere i ulike livssituasjoner skal kommunen bidra til medvirkning, gode overganger, forutsigbarhet og helhetlig støtte, gjennom bruk av teknologi, strukturer og kultur som fremmer samhandling.

Her er vi

Kommunens gode fagmiljøer gir solide tjenester, og digitale verktøy og koordinerende strukturer er på plass. Likevel kan innbyggere med helhetlige behov oppleve krevende overganger og løsninger som er fragmenterte. Sektorgrenser, en-faglig fokus og utydelige ansvarslinjer kan gå på bekostning av medvirkning og innovativ tverrfaglig innsats, mot felles mål.

Slik vil vi ha det

Innbyggere med sammensatte behov skal møte koordinerte, forutsigbare og helhetlige tjenester. Overganger mellom tjenesteområder og livsfaser skal være trygge og godt planlagt. Samhandling, teknologi og innbyggermedvirkning skal bidra til bedre sammenheng og kvalitet.

Slik gjør vi det

- Tar i bruk felles digitale verktøy og samhandlingsmodeller som sikrer informasjonsflyt og forutsigbarhet for innbyggere i krevende livsfaser
- Videreutvikler trygge overganger mellom utdanningstrinn og mellom utdanning og arbeid
- Sikrer en sterk samarbeidskultur på tvers av virksomhetsområder for å sikre at mennesker
- møter koordinerte, helhetlige og livsløpsorienterte tjenester.
- Henter inn innbyggererfaringer og utvikler systematisk innbyggermedvirkning.
- Styrker felles styringspraksis som gir tydelige prioriteringer og balanse mellom oppgaver, kapasitet og ressurser, slik at tjenestene treffer de riktige behovene.